

mgr Magdalena Rogulska

Streszczenie

Polska pedagogika kultury to nurt pedagogiki, który od początku swego istnienia cieszył się uznaniem wielu teoretyków i praktyków wychowania. Prezentowana rozprawa z pogranicza pedagogiki i historii, jest również owocem takiej inspiracji. Jej cel stanowiła historyczna rekonstrukcja treści i zakresu rozumienia pojęcia fundamentalnego dla pedagogiki kultury okresu II Rzeczypospolitej, jako kierunku pedagogicznego oraz jego znaczenia dla konstrukcji teoretycznej i treści merytorycznej badanego kierunku pedagogiki. Autorka sformułowała tezę, w myśl której kategoria twórczości w polskiej pedagogice kultury okresu II Rzeczypospolitej stanowiła urzeczywistnienie wolności ludzkiej. Była połączeniem służby wartościom ponadczasowym, utrzymywania *napięcia pomiędzy* skrajnymi jakościami oraz indywidualnej realizacji osobowości człowieka. Ponadto, przenikając konstytutywne struktury koncepcji pedagogicznych, powodowała praktyczną realizację teoretycznych podwalin tegoż nurtu pedagogiki. Można zatem powiedzieć, iż twórczość, według S. Hessena, B. Nawroczyńskiego oraz B. Suchodolskiego, stanowiła swoistą esencję praktyki pedagogicznej, bez której niemożliwa stawała się realizacja wszelkich założeń teoretycznych badanego nurtu w polskiej pedagogice oraz przede wszystkim najbardziej wartościową formę ludzkiego funkcjonowania w świecie.

Polish pedagogy of culture is a trend of pedagogy that has been appreciated by many theoreticians and practitioners of education since its inception. The presented dissertation on the border of pedagogy and history is also the result of such inspiration. Its aim was a historical reconstruction of the content and scope of understanding the concept fundamental for the pedagogy of culture of the period of the Second Polish Republic, as a pedagogical direction and its significance for the theoretical structure and substantive content of the studied field of pedagogy. The author formulated the thesis that the category of creativity in the Polish pedagogy of culture of the period of the Second Polish Republic was the realization of human freedom. It was a combination of serving the timeless values, maintaining the tension between extreme qualities and the individual realization of the human personality. Moreover, by penetrating the constitutive structures of pedagogical concepts, it resulted in the practical implementation of the theoretical foundations of this pedagogical trend. It can therefore be said

that, according to S. Hessen, B. Nawroczyński and B. Suchodolski, creativity was a specific essence of pedagogical practice, without which it became impossible to implement all theoretical assumptions of the studied trend in Polish pedagogy and, above all, the most valuable form of human functioning in the world.